

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 456
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 4 maart 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Personeel zorg- en gezondheidssector - Genderonevenwicht

De voorbije vijf jaar is het aantal mensen dat tewerkgesteld is in de welzijns- en gezondheidssector in Vlaanderen gestegen van 232.000 naar 254.000. In de hele zorgsector zijn er de komende jaren nog duizenden bijkomende werknemers nodig om een antwoord te bieden op het gevraagde zorgaanbod. In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2019-2024 wordt ingezet op werkbaar werk in de zorgsector, onder andere door de bestending van het actieplan 4 'Werk maken van werk in de zorg'. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 402 van 19 maart 2020 gaf de minister een overzicht van acties die in het kader van dit actieplan al geconcretiseerd zijn en nog op til zijn.

Hij vernoemt daarbij onder meer het verbeteren van de stages, het aantrekken van mensen uit andere sectoren, het afstemmen van opleidingen op de arbeidsmarkt en het inzetten op innovatieve arbeidsorganisatie. Er wordt ook ingezet op de promotie van de zorgsector, onder meer via sociale media. Door de coronacrisis werden campagnes wel even on hold gezet.

De inspanningen om mensen aan te trekken werpen ook wel vruchten af. Zo steeg bijvoorbeeld het aantal afgestudeerde bachelors verpleegkunde met 92 procent tussen 2009 en 2018 (zo blijkt uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 402 van 19 maart 2020).

Dat neemt echter niet weg dat binnen de sectoren gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening overwegend vrouwen aan het werk zijn. Volgens cijfers van Vrouw & Maatschappij, die ter gelegenheid van de internationale vrouwendag dit genderonevenwicht in de kijker zette, is slechts 14% van de verpleegkundigen en 7% van de zorgkundigen man.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 348 van 28 januari 2021 bleek deze wanverhouding ook. Zo was slechts minder dan een vijfde (tussen 17 en 19%) van de verpleegkundigen die de voorbije zes jaar een erkenning kregen voor een specialisatie, een man.

Jammer genoeg worden zorgberoepen nog vaak aanzien als 'vrouwelijk' en dat uit zich in de cijfers. De nood aan extra werkkrachten indachtig lijkt er toch nog veel potentieel te zijn. Zo zouden, analoog aan het succesvolle STEM-actieplan (STEM: Science, Technology, Engineering and Mathematics) dat meisjes stimuleert om een wetenschappelijke studierichting te kiezen, gerichte acties ondernomen kunnen worden om meer jongens te

verleiden om voor een zorgopleiding te kiezen. Daarbij lijkt het heel belangrijk in te spelen op het imago van zorg- en verpleegkundige, dat nu nog veel als overwegend vrouwelijk wordt aanzien.

Daarnaast komt het er natuurlijk op aan om de zorgsector aantrekkelijker te maken, met een betere verloning en loopbaanperspectieven. Zowel federaal als Vlaams is intussen structureel in extra middelen voorzien en zorgen nieuwe sociale akkoorden voor een betere verloning. In het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 staat ook de ambitie om te voorzien in een forfaitaire onkostenvergoeding voor laatstejaarsstudenten bachelor in de verpleegkunde, gefinancierd door de betrokken werkgevers. Zowel voor studenten als voor de zij-instromers die de stage combineren met hun gezinsleven, is dat immers een financieel zware periode.

1. Welke acties worden concreet ondernomen om meer mannen warm te maken voor een job in de zorgsector? Hoe kan worden gewerkt aan de beeldvorming van zorgberoepen teneinde ze minder gepercipieerd te laten worden als louter vrouwelijk?
2. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de voorbereide promotionele acties, zoals die op sociale media en de campagne 'Ik ga ervoor 2020'? In hoeverre wordt de uitvoering daarvan nog verlaat of aangepast wegens de coronacrisis?
3. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de ambitie uit het Vlaamse regeerakkoord om werk te maken van betaalde stages in het laatste jaar verpleegkunde?

ANTWOORD

op vraag nr. 456 van 4 maart 2021

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. In de campagne 'Een zorgjob ik ga ervoor' wordt continu aandacht besteed aan het genderevenwicht en diversiteit. (Cf. de affiches die ontwikkeld zijn voor de campagne 2021) In de opbouw van de verschillende beelden wordt gezocht naar een goede mengeling van mannen en vrouwen en naar rolmodellen uit verschillende culturen. In de zorgbabbel van de Dag van de Zorg over de zorgberoepen is het accent heel gericht gelegd op diversiteit: zowel qua gender als qua multiculturaliteit. Het probleem van de 'louter vrouwelijke beeldvorming' met betrekking tot zorgberoepen is een breed maatschappelijk en internationaal probleem dat tijd vraagt om te wijzigen, en eerder een globale maatschappelijke mentaliteitswijziging over de rolpatronen van mannen en vrouwen vraagt. Stilaan komt er bij de jongere generatie een mentaliteitswijziging, maar het doorbreken van de gendergrenzen zal veel tijd vragen en is niet op te lossen vanuit zorg en welzijn alleen.
2. De campagne 2021 'Ik ga ervoor' is in volle uitrol: de beelden zijn afgewerkt, de campagnelijnen zijn uitgetekend en worden (verspreid in de tijd) uitgerold. Het gaat onder meer over volgende initiatieven:
 - Selfie actie met #Ikgaervoor op 21 maart (Dag van de zorg) (mailing + social ad).
 - Vraag aan de vaccinatiecentra om affiches te afficheren en filmpje af te spelen op het scherm.
 - Social campagne via Instagram, Facebook, TikTok en Twitch in twee waves (maart 2 weken en april 2 weken).
 - Affiche op openingspagina op SmartSchool: inlogpagina.
 - Steunbetuiging naar campagne toe vanuit BV's.
 - Aanwezigheid in bussen met windowstickers (2 weken in april).
 - Samenwerking met MNM (Captatie 30 april)
 - PR-stunts (nog te bevestigen)
 - Aankleding standbeelden in zorg-outfits (in samenwerking met de hogescholen)
 - Actie in samenwerking met een kledingketen zoals Think TwiceAl het downloadbare en verspreidbare materiaal is te raadplegen op: <https://www.ikgaervoor.be/campagnematerialen>
3. De gesprekken met de werkgevers zijn lopende. Het spoor om werk te maken van het statuut van de 'verpleegkundige in opleiding' (VIO statuut) wordt verder onderzocht maar vraagt overleg met de federale overheid. Ook dit overleg staat in de startblokken maar voorlopig gaat de aandacht van de federale overheid (begrijpelijk) vooral nog naar de beheersing van de COVID crisis. Wellicht zal het statuut VIO niet uitgewerkt zijn voor het einde van het academiejaar 2020-2021 en wordt nog een oplossing gezocht om ook deze studenten een vergoeding te geven (zowel de groep die is afgestudeerd in februari, als de groep die in de zomer zal afstuderen).